

VÝROČNÍ ZPRÁVA

ORNITA, z.ú.

2025

OBSAH

PŘEHLED PROJEKTŮ A AKTIVIT V ROCE 2025	strana	3
OBSAH USKUTEČNĚNÝCH PROGRAMŮ	strana	5
PTAČÍ BUDKY	strana	5
NÁVRAT HMYZU	strana	7
KDO JE PRASE, KDO JE VEPŘ	strana	10
PŘEHLED ÚČASTNÍKŮ PROGRAMŮ	strana	13
MONITORING PTAČÍCH DRUHŮ VE SPOLUPRÁCI SE ŠKOLAMI	strana	15
HOSPODAŘENÍ V ROCE 2025	strana	21
O ORNITĚ, ORGÁNY ÚSTAVU A SÍDLO	strana	22
PODĚKOVÁNÍ PARTNERŮM	strana	23

PŘEHLED PROJEKTŮ A AKTIVIT V ROCE 2025

A) PTAČÍ ZAHRADA – program s tvůrčími aktivitami na podporu biodiverzity prostředí

Programy Ornity se zaměřují především na správné porozumění významu biodiverzity a přírodní rovnováhy pro zdravé prostředí. Usilují o hledání odpovědí na otázku, jak má vypadat kvalitní venkovní prostor, který je obyvatelný a funkční nejen pro člověka, ale také pro ptáky, hmyz a další drobné volně žijící živočichy, závislé na dostatku potravy, vody, úkrytů a vhodných míst k rozmnožování.

Současně programy otevírají téma, jakými opatřeními lze proměnit dnešní „revitalizované školní zahrady“, často tvořené především parkovišti, asfaltovými cestami, atletickými drahami, umělými povrchy, rampami, odpadovými kontejnery či nízko sekanými trávničky, které v letních měsících vysychají. Tyto prvky sice podporují provoz školy, avšak často postrádají přírodní hodnotu i estetickou a relaxační funkci, kterou by městská zahrada měla plnit.

Někdy stačí docela málo, několik drobných úprav a pravidelná péče, a městský pozemek se změní v zahradu plnou života a přírodních krás.

V roce 2025 byly realizovány přednáškové cykly „Ptačí budky“ a „Návrat hmyzu“. Programy byly koncipovány v souladu s metodickými listy publikace „Ptačí zahrada“, které poskytly pedagogům konkrétní inspiraci, jak zahájit úpravy školních zahrad a společně se žáky vytvářet pestřejší prostředí podporující biodiverzitu. Součástí aktivit je také zapojení žáků do pozorování ptačích druhů v okolí školy. Získaná data mohou v následujících letech přispět k ověření pozitivního dopadu těchto opatření na výskyt a rozmanitost ptačích druhů.

Programy na podporu biodiverzity ve školní zahradě v roce 2025:

- 1) Ptačí budky – zvyšování hnízdních možností ptáků ve spolupráci se školami
- 2) Návrat hmyzu – zvýšení výskytu hmyzu v zahradách pražských škol

B) Motivační přednáškový cyklus na podporu ochrany přírody

Tematické přednáškové programy realizované na školách jsou doplněny ukázkami živých zvířat, které významně zvyšují pozornost posluchačů i jejich zájem o ochranu přírody. Současně přispívají k rozvoji citlivějšího přístupu ke zvířatům chovaným v lidské péči s respektem k jejich přirozeným potřebám.

Přednášky seznamují účastníky s různými biotopy a bohatostí živočišné říše, jejíž rozmanitost se v důsledku lidské činnosti dlouhodobě snižuje. Program zároveň upozorňuje na často necitlivý vliv člověka na životní prostředí, který vede k výraznému úbytku volně žijících živočichů.

Program na podporu ochrany přírody s ukázkami živých zvířat „Kdo je prase, kdo je vepř“

Program seznámil posluchače se 17 druhy divokých prasat, která se dosud vyskytují ve volné přírodě na většině kontinentů. Zároveň zodpověděl řadu podstatných otázek – například jaké nejzajímavější druhy prasat existují, čím se od sebe liší, jaké jsou jejich přirozené potřeby a jak jsou jejich osudy propojeny s životem lidí v různých částech světa.

Součástí programu byla i širší reflexe vztahu člověka ke zvířatům – tedy které druhy chováme pro užitek a které vnímáme jako domácí mazlíčky. Pozornost byla věnována také jedinečnosti prasat, jejich významu v historickém i současném kontextu a zásadám jejich správného chovu. Program rovněž přiblížil aktuální stav výskytu prasat ve volné přírodě.

Výklad zkušeného chovatele byl doplněn o zajímavosti, videoprojekce a ukázky vybraných druhů zvířat, které si děti mohly zblízka prohlédnout.

C) MONITORING PTAČÍCH DRUHŮ ve spolupráci se školami

Partnerské školy zapojené do programů zaměřených na pozorování ptačích druhů v okolí školy mohou s podporou pracovníků Ornity spolupracovat na dlouhodobém monitoringu výskytu ptactva ve školních zahradách.

Seznamy pozorovaných druhů, které Ornita od škol obdrží, jsou v intervalech jednoho až dvou let systematicky zpracovávány a vyhodnocovány. Aktuální souhrnné údaje za období let 2023–2025 jsou k dispozici k nahlédnutí na stránkách www.ornita.cz.

OBSAH USKUTEČNĚNÝCH PROGRAMŮ

A) PTAČÍ ZAHRADA – program s tvůrčími aktivitami na podporu biodiverzity prostředí

1) Ptačí budky – „Zvyšování hnízdních možností ptáků ve spolupráci se školami“

Dlouhodobý projekt, který Ornita realizuje již více než 10 let, je zaměřen na seznámení účastníků s ptačími druhy žijícími v blízkosti lidských sídel, zejména v městských zahradách a parcích. Přibližuje ekologické nároky těchto druhů v urbanizovaném prostředí a aktivně zapojuje žáky do jejich pozorování ve školních zahradách, okolí škol i v místě bydliště.

Účastníci projektu se seznamují se základními principy ochrany ptactva, především se způsoby, jak zlepšovat hnízdní podmínky v městském prostředí. Spolupráce se školami probíhá formou pravidelných setkání organizátorů a ornitologů s pedagogy i zástupci zapojených škol. Žáci se aktivně podílejí na výrobě ptačích budek, výběru vhodných míst pro jejich instalaci ve školních zahradách i na jejich následné péči.

Součástí projektu je také dlouhodobé sledování využívání budek – žáci pozorují a zaznamenávají, zda je ptáci využívají ke hnízdění na jaře nebo jako úkryt v podzimním a zimním období.

Účastníci získali předlohy a doporučení, jak vyrobit ptačí budku, kde a jak ji mohou následně vyvěsit a jak je důležité budku pravidelně čistit a udržovat, aby co nejdéle sloužila svému účelu.

1–4) Při výrobě ptačích budek z dřevěných stavebnic Ornity se děti nejen seznamují s problematikou podpory dutinových hnízdičů, ale zároveň také získávají zkušenost s praktickou manuální činností.

5-11) Aktivita zaujme žáky všech věkových kategorií.

2) NÁVRAT HMYZU – „Zvýšení výskytu hmyzu v zahradách pražských škol“

Projekt „Návrat hmyzu“ je zaměřen na podporu biodiverzity ve školních zahradách pražských základních a středních škol a navazuje na dlouhodobý program „Zvyšování hnízdních možností ptáků ve spolupráci se školami“, v jehož rámci žáci v letech 2010–2024 vyrobili téměř 2 000 hnízdních budek. Po úspěšných hnízdních sezónách vznikla potřeba dále zlepšit podmínky pro život ptáků, zejména prostřednictvím podpory hmyzu jako důležité složky jejich potravy. Projekt proto rozšiřuje environmentální vzdělávání o tematiku významu hmyzu v ekosystému, jeho úbytku a možností, jak jeho výskyt ve městě podpořit.

V rámci projektových dnů byly ve čtyřech zapojených školách vybrány vhodné části zahrad pro založení květnatých luk nebo trvalkových záhonů. Součástí realizace byla také výsadba rostlin, keřů a stromů, které přispívají k podpoře hmyzu a zadržování vláhy v půdě. Projekt probíhal v úzké spolupráci se žáky a učiteli, kteří se aktivně zapojili do návrhu, výsevu i následné péče. Zároveň budou žáci pravidelně pozorovat hmyz a na vlastní oči sledovat výsledky změn, na jejichž realizaci se sami podíleli.

Realizovaná opatření přispívají ke zvýšení biodiverzity, zlepšení podmínek pro hnízdící ptáky a posilují environmentální povědomí žáků.

1–3) Zakládání květinového záhonu v ZŠ Křesomyslova, Praha 4–Nusle.

4) Kromě stále kvetoucích trvalek na květinové záhony je velmi vhodné zasadit i jarní cibuloviny do trávníků, které rozkvetou hned následující jaro jako úplně první květy.

5–8) Děti z PZŠ Vachkova v Praze 22–
 Uhřetěvsi, si také založily záhon s květinami
 na podporu hmyzu a bezobratlých.

9–15) Děti v ZŠ Písnická se podílely na založení květi-
 nové louky, a přitom se seznámily s významem druhové
 rozmanitosti rostlin a podporou opylovačů.

13

14

15

16

17

16-21) Zakládání květnaté louky
v ZŠ Veronské náměstí,
Praha 15-Horní Měcholupy

19

20

18

21

B) Motivační přednáškový cyklus na podporu ochrany živočichů

Program „Kdo je prase, kdo je vepř“ seznámil posluchače se 17 druhy divokých prasat, která se dosud vyskytují ve volné přírodě na většině kontinentů. Zároveň zodpověděl řadu podstatných otázek – například jaké nejzajímavější druhy prasat existují, čím se od sebe liší, jaké jsou jejich přirozené potřeby a jak jsou jejich osudy propojeny s životem lidí v různých částech světa.

Součástí programu byla i širší reflexe vztahu člověka ke zvířatům – tedy které druhy chováme pro užitek a které vnímáme jako domácí mazlíčky. Pozornost byla věnována také jedinečnosti prasat, jejich významu v historickém i současném kontextu a zásadám jejich správného chovu. Program rovněž přiblížil aktuální stav výskytu prasat ve volné přírodě.

Výklad zkušeného chovatele byl doplněn o zajímavosti, videoprojekce a ukázky vybraných druhů zvířat, které si děti mohly zblízka prohlédnout.

1,2) Součástí programu je interaktivní setkání se živými prasátky, které je vhodně doplněno projekcí se vzdělávacím i zábavným obsahem pro žáky.

3-8) Děti vždy nejvíce zaujmou ukázky živých zvířat, které jsou obohaceny o řadu zajímavých a poučných informací..

5

6

7

8

9

10

9-11) Součástí programu o prasátkách je také část věnovaná morčatům, která se v některých jazycích jmenují „mořská prasátka“.

11

12

13

14

15

16

12–17) Během programu se žáci dozvěděli, že chov miniprasátka není tak jednoduchý, jako chovat např. psa nebo kočku. Na vlastní oči se přesvědčili, že prasátko je svéhlavé a dobře ho vychovat není snadné ani pro zkušenou chovatelku.

17

PŘEHLED ÚČASTNÍKŮ PROGRAMŮ V ROCE 2025

Ptačí budky – Zvyšování hnízdních možností ptáků ve spolupráci se školami

Z Hlavního města Prahy bylo v roce 2025 do programu **Ptačí budky** zapojeno celkem **625 žáků** a **36 učitelů**.

Praha

Číslo	Datum	Škola (organizace)	Okres (obec)	Žáci	Učitelé
 1	12. 9.	PZŠ Vachkova	Praha 22	33	5
2	15. 9.	CZŠ Bratrská	Praha 7	41	3
3	16. 9.	ZŠ Lyčkovovo nám.	Praha 8	65	3
4	17. 9.	ZŠ Hostivař	Praha 15	30	1
5	18. 9.	ZŠ Veronské nám.	Praha 15	73	3
6	19. 9.	ZŠ Písnická	Praha 12	26	1
7	3. 10.	ZŠ Křesomyslova	Praha 4	27	1
8	6. 10.	ZŠ Na Planině	Praha 4	25	2
9	7. 10.	ZŠ Nad přehradou	Praha 15	50	2
10	8. 10.	ZŠ Pošepného	Praha 11	23	3
11	9. 10.	ZŠ Na Dlouhém lánu	Praha 6	28	2
12	10. 10.	ZŠ Na Šutce	Praha 7	20	1
13	20. 10.	ZŠ Laudova	Praha 17	50	2
14	21. 10.	ZŠ Janského	Praha 13	41	2
15	22. 10.	ZŠ Tyršova	Praha 5	22	1
16	23. 10.	ZŠ Meteorologická	Praha-Libuš	47	2
17	24. 10.	ZŠ Jandusů	Praha 22	24	2
Celkem				625	36

Návrat hmyzu

Z Hlavního města Prahy bylo za rok 2025 zapojeno **117 žáků** a **7 učitelů**.

Praha

Číslo	Škola (organizace)	Okres (obec)	Žáci	Učitelé
 1	ZŠ Křesomyslova	Praha 4	52	3
2	ZŠ Veronské nám.	Praha 15	28	1
3	ZŠ Písnická	Praha 12	25	1
4	PZŠ Vachkova	Praha 22	12	2
Celkem			117	7

Kdo je prase, kdo je vepř

V roce 2025 bylo do programu **Kdo je prase, kdo je vepř** zapojeno celkem **6 019 žáků** a **433 učitelů**.

Praha

Číslo	Datum	Škola (organizace)	Okres (obec)	Žáci	Učitelé
1	9.1.	ZŠ Hostivice, 1.stupeň	Praha-západ	310	20
2	10.1.	ZŠ Hostivice, 2.stupeň	Praha-západ	312	17
3	15.1.	ZŠ Pošepného	Praha 11-Chodov	279	16
4	16.1.	ZŠ Míšovická	Praha-Zličín	277	32
5	22.1.	ZŠ Na Dlouhém lánu	Praha 6-Vokovice	277	27
6	23.1.	ZŠ Meteorologická	Praha-Libuš	203	19
7	29.1.	ZŠ Poláčkova	Praha 4-Krč	127	12
8	13.2.	ZŠ Litvínovská 500	Praha 9-Prosek	309	20
9	19.2.	ZŠ K Milíčovu	Praha 11-Háje	150	11
10	20.2.	ZŠ Integrál	Praha 2-Vinohrady	87	16
11	27.2.	ZŠ Novoborská	Praha 9-Střížkov	240	10
12	5.3.	ZŠ Byšice	Mělník	162	11
13	6.3.	ZŠ Jeremenkova	Praha 4-Braník	244	14
14	12.3.	ZŠ Laudova	Praha 17-Řepy	194	10
15	2.4.	ZŠ Řevnice	Praha-západ	140	12
16	3.4.	ZŠ Tyršova	Praha 5-Jinonice	172	11
17	9.4.	ZŠ Tuchoměřice	Praha-západ	102	8
18	10.4.	ZŠ Lány	Kladno	216	20
19	15.4.	ZŠ Kodaňská	Praha 10-Vršovice	241	16
20	24.4.	ZŠ Chocerady	Benešov	137	10
21	29.4.	ZŠ Na Šutce	Praha 8-Troja	165	13
22	30.4.	ZŠ Příbram - 28.října	Příbram	237	14
23	6.5.	ZŠ Fryčovická, 1.stup.	Praha 18-Letňany	406	17
24	7.5.	ZŠ Hostýnská	Praha 10-Strašnice	266	15
25	14.5.	Letců R.A.F. Nymburk	Nymburk	314	24
26	15.5.	ZŠ Fryčovická, 2.stup.	Praha 18-Letňany	291	13
27	22.5.	ZŠ Na Planině	Praha 4-Krč	128	8
28	28.5.	PZŠ Starostrašnická	Praha 10-Strašnice	33	17
Celkem				6 019	433

Přehled účastníků v letech 2019–2025

Rok:	Uskutečněné programy:	Počet účastníků celkem:
2025	Ptačí budky, Návrat hmyzu, Kdo je prase, kdo je vepř	7 237
2024	Králík vs. zajíc, Kdo je prase, kdo je vepř, Ptačí budky, Vodní zdroje	15 131
2023	Kur domácí, Králík vs zajíc, Ptačí budky, Ptačí krmítka	13 627
2022	Kur domácí, Jelen evropský, Ptačí budky, Ptačí krmítka	5 289
2021	Kur domácí, Jelen evropský, Ptačí budky, Ptačí krmítka (covid)	1 502
2020	Divoká školní zahrada, Změny v ptačí říši, Ptačí budky, Ptačí krmítka (od března covid)	10 646
2019	Ptáci na obzoru, Divoká školní zahrada, Ptačí krmítka	38 572

C) MONITORING PTAČÍCH DRUHŮ ve spolupráci se školami 2025

Závěrečná zpráva

Úvod

Program *Monitoring ptačích druhů ve spolupráci se školami* vznikl za účelem zapojení učitelů, žáků a studentů do užší spolupráce na zlepšení životních podmínek ptáků na školních pozemcích a zahradách. Výsledky spolupráce by mohly přinést zajímavé informace o tom, jak zvelebování školních zahrad prospívá druhové rozmanitosti ptačích populací. Partnerské školy se do programu zapojují různou měrou již od roku 2019, kdy pomocí tohoto programu zvyšují zájem žáků o přírodu a zároveň reálně zlepšují životní podmínky ptáků v urbánním prostředí.

Do programu se ve školním roce 2024/2025 zapojilo celkem 22 partnerských škol, na jejichž zahradách a pozemcích žáci společně s jejich pedagogy v průběhu školního roku pozorovali a zaznamenávali ptačí druhy, které se v okolí škol vyskytovaly (Tab. 2). Za účelem zlepšení podmínek pro život ptáků, měli žáci a jejich pedagogové možnost instalovat ve svých školních zahradách krmítka a pítka a současně se zapojit do sledování výskytu ptačích druhů ve školních zahradách.

Pod dohledem pedagogů sestavili žáci kompletní seznam ptačích druhů, které v průběhu školního roku 2024/2025 na zahradách a pozemcích škol pozorovali. Tato pozorování jsou přehledně shrnuta v příložené tabulce (Tab. 1).

Výsledky monitoringu

Celkový počet, který dokázali žáci ze všech škol se svými učiteli zaznamenat, čítá na 55 různých ptačích druhů. Zastoupeno je nejen drobné zpěvné ptactvo, ale také několik druhů náležících mezi šplhavce, dravce, vrubozobé či hrabavé ptáky.

Pro přehlednost a lepší orientaci jsme jednotlivé školy rozdělili podle jejich polohy na školy v centrálních částech hl. města Prahy a na školy okrajových částí hl. města Prahy (Obr. 1).

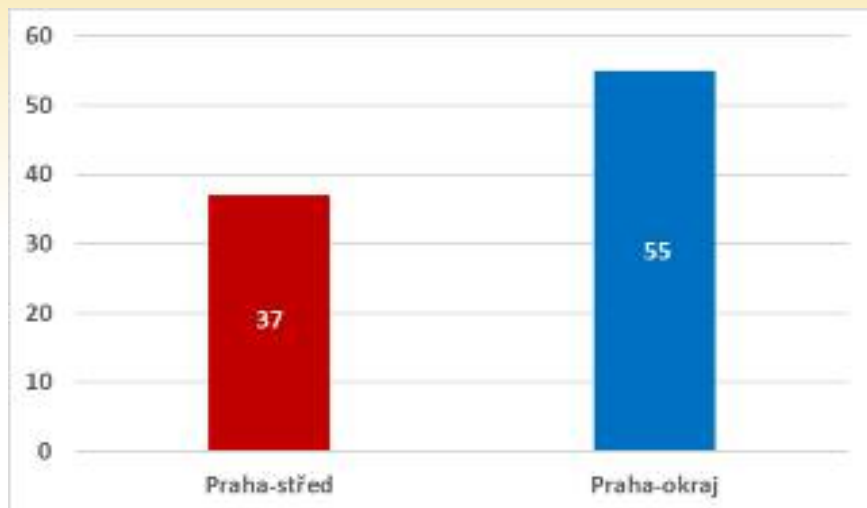
Co se týče celkové rozmanitosti ptačích druhů, které byly na pozemcích partnerských škol pozorovány, můžeme říci, že větší druhová rozmanitost byla pozorována v okrajových částech hl. města Prahy, kde bylo zaznamenáno celkem 55 různých ptačích druhů oproti centru hl. města Prahy, kde školy zaznamenaly celkem

37 různých druhů ptáků (Graf 1).

Zda se liší početnost ptačích druhů pozorovaných ve školách umístěných blíže městského centra a ve školách umístěných spíše v jeho okrajových částech, jsme testovali pomocí statistické analýzy (Mann-Whitney U Test).

Obr. 1. Rozdělení škol podle jejich polohy. Červená značka – Praha střed; modrá značka – Praha okraj

Graf 1. Celkové počty ptačích druhů zaznamenaných všemi školami zapojenými do projektu Monitoring ptačích druhů ve spolupráci se školami ve školním roce 2024/2025 v jednotlivých sledovaných oblastech; na ose y je zobrazen počet druhů.

nán na Základní škole Laudova, kde žáci a pedagogové společně pozorovali a určili celkem 33 ptačích druhů. Pouhé 2 druhy naproti tomu pozorovali děti se svými pedagogy v Mateřské škole Mastná a to kosa černého a holuba domácího.

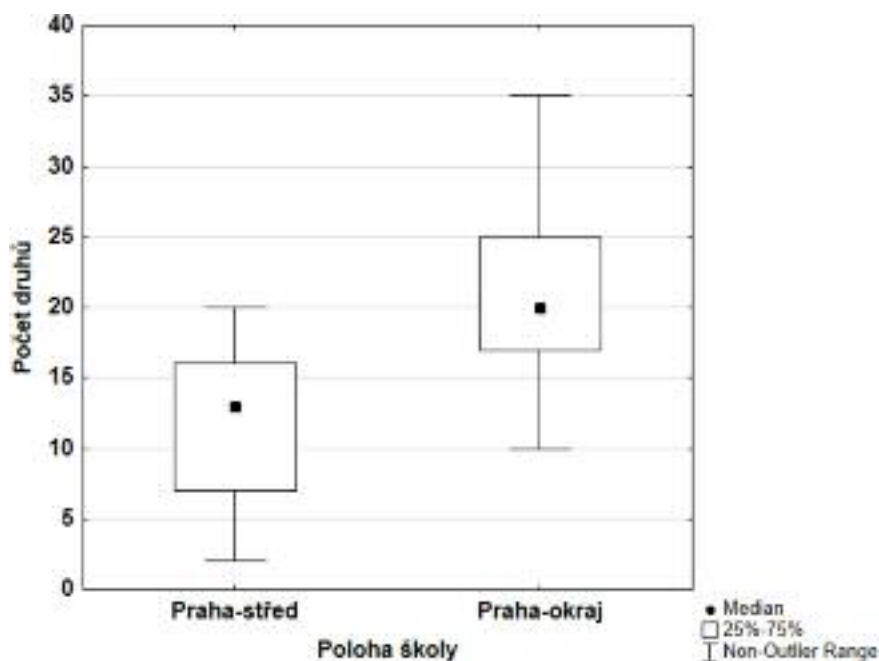
Jelikož se tato mateřská škola a její zahrada nacházejí přímo v centrální zástavbě, není divu, že její okolí nabízí vhodné životní podmínky jen malému množství ptačích druhů. Avšak více než 15 různých ptačích druhů pak pozorovali žáci a jejich pedagogové v celkem třech základních školách v dalších částech centra metropole, což dokládá, že i zde je možné ptákům vytvořit podmínky, které mohou druhovou rozmanitost v centru Prahy značně podpořit.

Zajímavé také je, s jakou četností byly jednotlivé ptačí druhy ve sledovaných oblastech pozorovány (Graf 4). Ve školním roce 2024/2025 byly třemi nejčastěji pozorovanými druhy kos černý, straka obecná a holub domácí. Druhy, které dominovaly seznamům většiny zapojených škol, byly další zástupci čeledi holubovitých, a to hrdlička divoká a holub hřivnáč. Více než polovina partnerských škol, pak ve svém okolí zaznamenala sýkoru koňadru, sojku obecnou, sýkoru modřinku, pěnkavu obecnou, rehka zahradního, strakapouda velkého, špačka obecného a žlunu zelenou.

Analýza prokázala signifikantní rozdíl v počtech zaznamenaných druhů a tudíž větší rozmanitost pozorovaných druhů ve školách umístěných v okrajových částech hl. města Prahy ($p < 0,01$) (Graf 2).

Nejvíce druhů, celkem 35, bylo zaznamenáno na zahradě Základní školy Nad Přehradou (Graf 3). Tento vysoký počet pozorovaných druhů jistě dokládá velký zájem o poznávání přírody, jak ze strany pedagogů, tak ze strany jejich žáků. Druhý nejvyšší počet ptačích druhů sledovaných v okolí školy byl v letošním školním roce zazname-

Graf 2. Závislost počtu pozorovaných druhů na poloze školy.

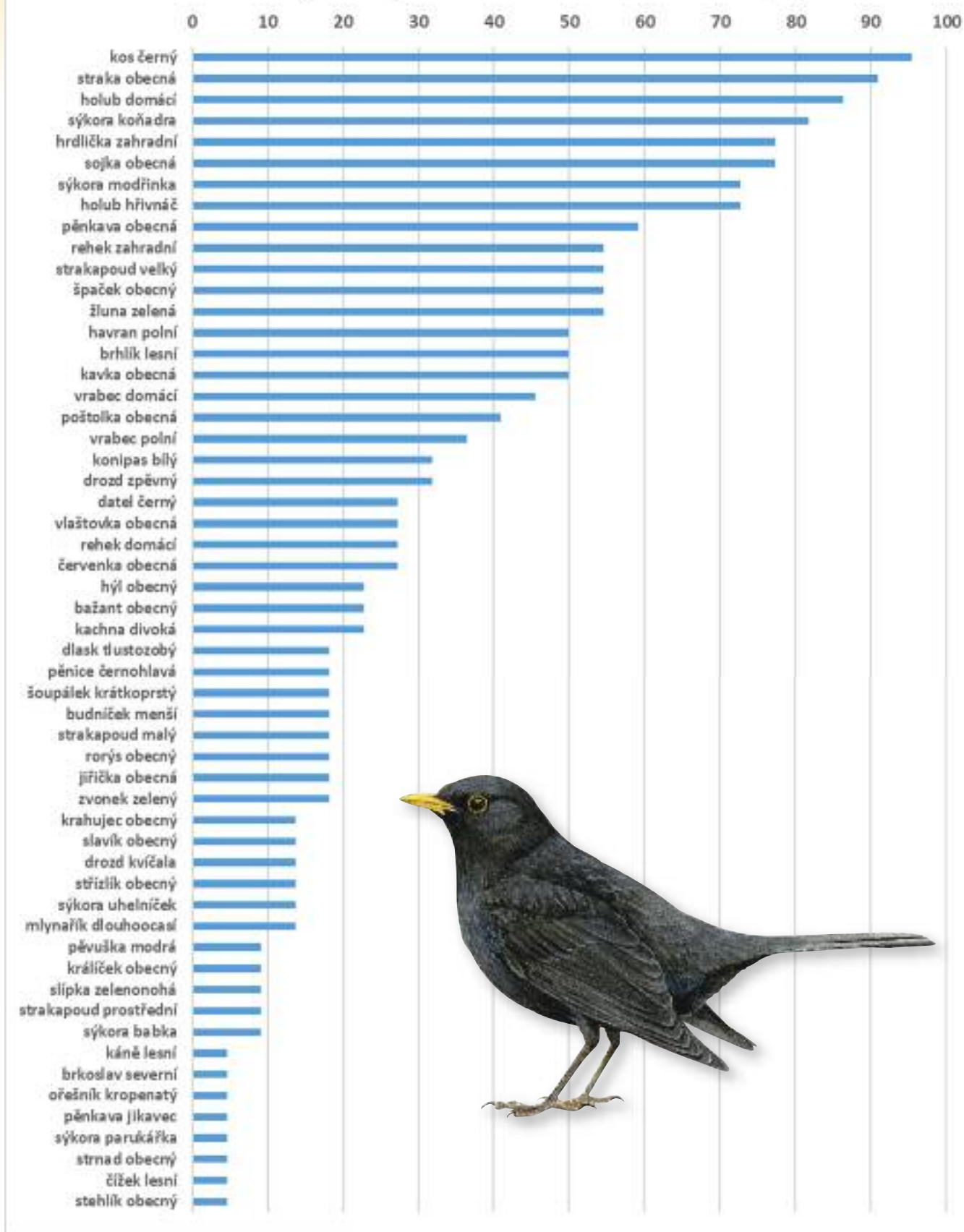
Graf 3. Celkové počty ptačích druhů zaznamenaných na zahradách a pozemcích jednotlivých škol zapojených do programu ve školním roce 2024/2025.

V minulých letech monitoringu (2021/2022; 2022/2023; 2023/2024) jsme z odeslaných záznamů škol, které se do programu zapojily, zaznamenali trend zvyšujícího se počtu pozorování šplhavců, a to strakapouda velkého a žluny zelené. Tento trend i nadále pokračuje a to zejména v okolí škol z okrajových částí hl. města Prahy. I letos byl v blízkosti 6 partnerských škol z okrajových částí hl. města Prahy zaznamenán náš největší šplhavec, datel černý.

Stejně jako minulou sčítací sezónu byla opět jiříčka obecná zaznamenána v méně než 20 % zapojených pražských škol a vrabec domácí i vrabec polní byl pozorován v méně než polovině škol.

Přestože městské prostředí by mělo jiříčkám poskytovat vhodné životní podmínky, může být tento velký rozdíl zapříčiněn například cíleným zamezováním hnízdních možností na městských budovách nebo/a nedostatkem vhodné hmyzí potravy či nedostatkem stavebního materiálu pro jejich blátem slepovaná hnízda. Zrovna školní budovy přitom mohou být pro kolonie jiříček vhodným útočištěm. Žáci se svými pedagogy mohou tyto cíle a užitečné opěření přilákat například vyvěšováním umělých hnízd pro jiříčky, pěstováním květinových záhonů, které lákají do zahrad hmyz, budováním zahradních jezírek nebo poskytnutím blátivých louží v období stavby hnízd. Existuje mnoho možností, jak obohatit životní prostředí na školních pozemcích a zahradách a tím také následně zvýšit druhovou rozmanitost v jejich nejbližším okolí. Postupným přidáváním pro ptáky vhodných prvků do školních zahrad mohou pedagogové své žáky vzdělávat o kvalitě životního prostředí, které je bezprostředně obklopuje a pravidelným monitoringem ptačích druhů navíc motivovat pro plánování a realizaci dalších změn, které výskyt ptáků v okolí škol podpoří.

Četnost s jakou byl druh ve školách zaznamenán (%)

Graf 4. Četnost (%) s jakou byly konkrétní ptačí druhy zaznamenány ve školách jednotlivých oblastí.

Tab. 1. Seznam druhů ptáků pozorovaných v okolí jednotlivých partnerských škol hl. města Prahy
a/- daný druh byl/nebyl pozorován; pole se šedivým podkladem reprezentují školy umístěné v centrálních částech metropole

Název školy	01 / M a n a n á M S	02 / J a n a M a s a r y k o Z S	04 / G Y B U	04 / K ř e s t o m y s l o v u Z S	04 / K u n r a t i c e o n v o n v	04 / N a P l a n i n ě Z S	04 / P o d b ě l i o h o r s k ě Z S	04 / P o l í š k o v a o n v o n v	05 / N a D i l o u b ě m i š a n a o n v o n v	07 / B a t r i s k ě o n v o n v	08 / D o m B e c e L e s e n s k ě M N C	08 / N a S u l c e Z S	10 / U R o h a s o v ý c h k a s a r ě n Z S	12 / P i a n i c k ě Z S	13 / Z S J a n e s k o	15 / H c a l i v a r Z S	15 / N a d P ř e h r a d o u Z S	16 / V e r o n ě k ě n ě m i Z S	17 / L a u d o v a Z S	22 / V a c h n o v a Z S	Libuň / M e l e o r o l o g i c k ě Z S	Klášnovice / S l a v o t i n s k ě Z S	
počet druhů celkem	2	20	13	13	25	12	10	7	22	7	27	10	13	26	20	17	35	17	33	16	10	14	
kos černý	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
straka obecná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
holub domácí	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sjívora koňadra	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sojka obecná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
hrníček zahradní	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
holub hřivnatý	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sjívora modřinka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pěnkava obecná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
žurba zelená	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
švábek obecný	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
straka poud velká	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
reheček zahradní	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kurva obecná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
hrníček lesní	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
havran polní	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
vrabec domácí	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
poštovník obecný	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
vrabec polní	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
drozd zpěvný	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
konipas bílý	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
červenka obecná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
reheček domácí	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
voštolka obecná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
daně černá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kachna divoká	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
bažant obecný	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
hýl obecný	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zvonček zelený	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
jiřák obecný	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
rojka obecná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
straka poud malá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budníček menší	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
čapáček kráskopřelý	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pěnkava černohlavá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
šlák luhostavský	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
mámyšník dlouhohlavý	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sjívora uhelná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
střelák obecný	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
drozd kvičala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
slavík obecný	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kráslík obecný	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sjívora babí	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
straka poud prosladná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
slípka zelenohavá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kráslík obecný	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pěvuška modrá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
střílník obecný	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
čížka lesní	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
střelák obecný	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sjívora panukálka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pěnkava jízveč	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
olešník kropenatý	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
brkoska severní	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
káně lesní	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Pravidelným monitoringem pak žáci společně s jejich pedagogy přispějí ke sbírání cenných dat o výskytu jednotlivých ptačích druhů na našem území.

Závěr

Celkový výčet 55 ptačích druhů zaznamenaných na zahradách a pozemcích pražských a středočeských škol zapojených do programu Monitoring ptačích druhů ve spolupráci se školami ve školním roce 2024/2025 dokládá, že okolí škol a školní zahrady mohou být pro ptáky důležitou součástí jejich životního prostředí, a tudíž má smysl ptákům životní podmínky na školních pozemcích i nadále zlepšovat a zapojovat žáky, studenty a pedagogy do projektu, který toto zlepšení zajistí.

Dlouhodobé výsledky projektu navíc dokládají, že žáci si s podporou svých pedagogů budují lepší vztah k přírodě, objevují druhovou rozmanitost ptačí říše a prostřednictvím pozorování ptáků ve školních zahradách a jejich okolí se učí lépe chápat a propojovat biologické, ekologické i environmentální zákonitosti, souvislosti a procesy.

Tab. 2. Tabulka nejhojněji se vyskytujících ptačích druhů v okolí škol. Partnerské školy zaškrtovaly, zda druhy pozorovaly ANO/NE.

ORNITA - PTAČÍ DRUHY se školami - seznam 2024

ČASTĚJI POZOROVANÉ DRUHY - správnou odpověď zaktoučujete				
A	1	sýkora koňadra	ano	ne
A	2	holub domácí	ano	ne
A	3	kos černý	ano	ne
A	4	holub hřivnáč	ano	ne
A	5	sýkora modřínka	ano	ne
A	6	straka obecná	ano	ne
A	7	vrabec polní	ano	ne
A	8	hrdlička zahradní	ano	ne
A	9	reheček domácí	ano	ne
A	10	vrabec domácí	ano	ne
A	11	ronýš obecný	ano	ne
A	12	vlaštolva obecná	ano	ne
A	13	zvonček zelený	ano	ne
A	14	špaček obecný	ano	ne
A	15	pěnkava obecná	ano	ne
A	16	konipas bílý	ano	ne
A	17	sojka obecná	ano	ne
A	18	pěnice černohlavá	ano	ne
A	19	budníček menší	ano	ne
A	20	červenka obecná	ano	ne
A	21	strakapoud velký	ano	ne
A	22	brhlík lesní	ano	ne
A	23	reheček zahradní	ano	ne
A	24	pěnice polní	ano	ne
A	25	jiřička obecná	ano	ne
A	26	kráčka obecná	ano	ne
A	27	mývalík dlouhocasý	ano	ne
MĚNĚ ČASTÉ DRUHY - správnou odpověď zakroužkujte				
B	28	drozd zpěvný	ano	ne
B	29	havan polní	ano	ne
B	30	stehlík obecný	ano	ne
B	31	drozd kvičala	ano	ne
B	32	poštolka obecná	ano	ne
B	33	žluna zelená	ano	ne
B	34	kachna divoká	ano	ne
B	35	bažant obecný	ano	ne
B	36	krahulec obecný	ano	ne
B	37	dlask tlustozobý	ano	ne
B	38	strnad obecný	ano	ne
B	39	člábek lesní	ano	ne
B	40	pěnkava jíkavec	ano	ne
B	41	pěvuška modrá	ano	ne
B	42	králíček obecný	ano	ne
B	43	sýkora uhelníček	ano	ne
B	44	slípka zelenonohá	ano	ne
B	45	sýkora babka	ano	ne
B	46	střílík obecný	ano	ne
B	47	hýl obecný	ano	ne
B	48	šoupálek krátkoprstý	ano	ne
B	49	strakapoud malý	ano	ne
B	50	slavík obecný	ano	ne
B	51	sýkora parukářka	ano	ne
B	52	strakapoud prostřední	ano	ne
B	53	datel černý	ano	ne
B	54	brkoslav severní	ano	ne
B	55	ořešák křopinatý	ano	ne

Datum: (vyplňte hůlkovým písmem, číslicami)

Škola:

Vyplnil pedagog:

Poznámka: stačí číslo, datum, příjmení atp. prosím napište hůlkovým písmem vedle tabulky

Dokument stačí vyfotit telefonem a poslat vopacem na číslo: 603 726 737

Nebo nascanovaný dokument E-mailem na adresu:

veronika.voldrichova@ornita.cz

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2025

ROZVAHA K 31. 12. 2025 (v celých tisících Kč)

AKTIVA	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A. Dlouhodobý majetek celkem	16	9
II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	77	89
4. Hmotné movité věci a jejich soubory	77	89
IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-61	-80
7. Oprávky k samostatným hmotným movitým věcem a souborům hmotných movitých věcí	-61	-80
B. Krátkodobý majetek celkem	284	268
I. Zásoby celkem	6	0
7. Zboží na skladě a v prodejnách	6	0
III. Krátkodobý finanční majetek celkem	278	268
1. Peněžní prostředky v pokladně	1	1
3. Peněžní prostředky na účtech	277	267
AKTIVA CELKEM	300	277
PASIVA	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A. Vlastní zdroje celkem	-2	33
II. Výsledek hospodaření celkem	-2	33
1. Účet hospodářského výsledku	0	35
2. Hospodářsky výsledek ve schvalovacím řízení	17	0
3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	-19	-2
B. Cizí zdroje celkem	302	244
III. Krátkodobé závazky celkem	302	244
1. Dodavatelé	4	3
13. Závazky ve vztahu k rozpočtu orgánů územ. samosp. celků	298	241
PASIVA CELKEM	300	277

O ORNITĚ

Ornita je organizace založená v roce 2004. V letech 2004–2015 působila jako občanské sdružení a od 1. srpna 2015 je zapsaným ústavem. Cílem Ornity je posilování ekologického vědomí a vzdělání dětí a mládeže s důrazem na ornitologii.

Stručný profil Ornity:

Typ organizace: zapsaný ústav

Náplň činnosti: projekty environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)

Cílová skupina: děti a mládež, pedagogičtí pracovníci základních škol a gymnázií, široká veřejnost

Financování: Hlavní město Praha, městské části Prahy, vlastní činnost

ORGÁNY ÚSTAVU

Veronika Voldřichová	zakladatelka a ředitelka ústavu
Mgr. Tereza Tejklová	předsedkyně správní rady
Jan Kubeš	člen správní rady
Lenka Květoňová	členka správní rady
Ing. Jana Jarošová	revizorka ústavu

SÍDLO

ORNITA, z. ú.
Bělehradská 2324/58
120 00 Praha 2-Vinohrady

IČ: 266 78 535
DIČ: CZ266 78 535
Registrace: Městský soud v Praze
1. 8. 2015, spisová značka U 252

PODĚKOVÁNÍ PARTNERŮM

Děkujeme odborným spolupracovníkům a konzultantům spolupracujícím na přípravě a realizaci projektů Ornity, za jejich trvalou a obětavou spolupráci ve prospěch vzdělávání dětí a mládeže, kterými jsou:

RNDr. Petr Veselý, Ph.D., Přírodovědecká fakulta, Jihočeská Univerzita, odborná spolupráce
RNDr. Dana Adamová, Ph.D., Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, odborná spolupráce

Děkujeme partnerům, kteří v roce 2025 naše projekty podpořili:

Hlavní město Praha

Výroční zprávu sestavili:

Veronika Voldřichová, vedoucí projektů
RNDr. Dana Adamová, Ph.D., konzultace monitoringu ptačích druhů
Jan Kubeš, grafické zpracování

Výroční zpráva byla zpracována ke dni 7. 4. 2026
a schválena zasedáním správní rady dne 11. 4. 2026

© ORNITA z. ú., 2025